

MIKIL GRÓSKA Í FJAR- HEILBRIGÐISÞJÓNUSTU

HJÚKRUNARRÁÐ LANDSPÍTALA hóf viku hjúkrunar með fjarfundadagskrá um fjarheilbrigðisþjónustu í samvinnu við Sjúkrahúsið á Akureyri en mikil gróska og vakning er í slíkri þjónustu, auk fjölda tækifæra. Þetta er í ellefta skipti sem vika hjúkrunar er haldin hátíðleg í tilefni fæðingardags Florence Nightingale, þann 12. maí.

Sigríður Gunnarsdóttir, framkvæmdastjóri hjúkrunar á Landspítala, setti viku hjúkrunar. Hún sagði tækifæri við fjarheilbrigðisþjónustu vera mikil, ekki síst hjá sjúklingum og aðstandendum þeirra. Tæknin gerir okkur kleift að vera með sjúklingamiðaða

heilbrigðisþjónustu sem hefur í för með sér bætt aðgengi sjúklinga að þjónustu. Þingsályktun um aðgerðaáætlun til að efla fjarheilbrigðisþjónustu var samþykkt í fyrrasumar að sögn Helgu Bragadóttur, dósentis í hjúkrunarfræði við Háskóla Íslands.

Fjarheilbrigðisþjónusta felur í sér notkun tæknilausna og upplýsingatækni til að miðla heilbrigðisupplýsingum til sjúklinga og

Fjarheilbrigðisþjónusta felur í sér notkun tæknilausna og upplýsingatækni til að miðla heilbrigðisupplýsingum til sjúklinga og heilbrigðisstarfsmanna með það að markmiði að bæta almenna heilbrigðisþjónustu.

heilbrigðisstarfsmanna með það að markmiði að bæta almenna heilbrigðisþjónustu. Aðgengi að þjónustu og þekkingu verður þannig óháð staðsetningu viðkomandi. Samkvæmt niðurstöðu símakönnunar á eðli og umfangi fjarhjúkrunar um síma Landspítala meðal hjúkrunardeildarstjóra

og klínískra sérfræðinga í hjúkrun, sem framkvæmd var árið 2010, veitti þriðjungur aðspurðra fjarhjúkrun í gegnum síma. Helst er hún veitt í formi eftirfylgdar, nokkuð er um ráðgjöf og að lokum er veittur stuðningur og fræðsla. Helga segir símann vera vannýtt tæki í fjarheilbrigðisþjónustu.

Aukin lífsgæði með fjarheilbrigðisþjónustu

Guðbjörg Jóna Guðlaugsdóttir, hjúkrunarfræðingur á göngudeild hjartabilunar, kynnti svokallað hjartabilunarverkefni sem hófst 2009. Verkefnið er samvinnuverkefni heimaþjónustu höfuðborgarsvæðisins, Landspítala og Háskóla Íslands, og felst í að færa þjónustuna heim til ört stækkandi hóps einstaklinga með hjartabilun 67 ára og eldri. Markmiðið er að auka lífsgæði fólks og fækka innlögnum en þjónustan fer fram í gegnum síma. Góð skráning er þannig lykilatriði í þjónustunni. Veitt var ráðgjöf til 425 einstaklinga árið 2015 en samtals voru símtölin 1472 talsins. Flestar ráðleggingarnar voru um lyf og breytingar á lyfjum. Að sögn Guðbjargar er gífurlegur sparnaður með þessari þjónustu, auk þess að auka lífsgæði skjólstaðinga þeirra.

Notkun fjarbúnaðar til að bæta og auka aðgengi í dreifðum byggðum

Lækningatækið og fjarbúnaðurinn Agnes, sem settur var upp á heilsugæslustöðinni á Kirkjubæjarklaustri 2013, hefur gefið góða raun að sögn Auðbjargar Brynju Bjarnadóttur, hjúkrunarstjóra og ljósmóður hjá Heilsugæslustöðinni á Kirkjubæjarklaustri. Auðbjörg sagði að notkun Agnesar hefði fengið mjög jákvæðar undirtektir hjá notendum heilbrigðisþjónustunnar á Klaustri en markmiðið er að efla skilvirkni og jafna aðgengi landsbyggðarinnar að heilbrigðisþjónustu.

Fjöldi íbúa í Skaftárhreppi er um 450 en svæðið er víðfeðmt og einangrað mjög. Þannig er fjarlægðin í næsta sjúkrahús, sem er á Selfossi, 210 kílómetrar og 300 kílómetrar eru til Reykjavíkur. Auðbjörg segir að það hafi mjög erfitt að manna læknastöðu undanfarin ár á Kirkjubæjarklaustri og skammtímaúrræði hafa reynst þeim dýr. Fyrirkomulagið var þannig að hjúkrunarfræðingur var í fullu starfi í dagvinnu. Læknir var á vakt allt árið en þegar hann var ekki

á staðnum vegna leyfis var engin bráðavakt á staðnum. Ef slys urðu eftir klukkan fjögur eða bráðatilfelli, þurfti að bíða eftir aðstoð frá næsta héraði, sem er í 70-130 kílómetra fjarlægð, allt eftir því hvar viðkomandi er búsettur í héraðinu. Nú er hálf læknisstaða og heil staða hjúkrunarfræðings ásamt ritara. Þegar læknir er ekki á vakt geta starfsmenn haft samband við lækninn í gegnum síma eða spjaldtölvu.

Hollvinasamtök heilsugæslunnar

Leitað var nýrra leiða til að bæta þjónustuna og auka aðgengi að heilbrigðisþjónustu og sérfræðiþjónustu og útkoman var fjarheilbrigðistækið Agnes en nafnið kemur frá móður hönnuðarins. Stofnuð voru hollvinasamtök við heilsugæsluna og hugmyndin kynnt fyrir íbúum því tæki sem þetta er dýrt. Á 16 mánaða tímabili söfnuðust ríflega

13 milljónir sem samsvarar 4 milljörðum miðað við höfðatölu í Reykjavík.

Fjarheilbrigðistækið Agnes samanstendur af stafrænni kvikmyndavél, lífsmarkamæli, eyrna-, háls- og augnskoðunartæki, hjartalínuriti, öndunarmæli, húðmyndavél, rafrænni hlustunarþípu, tveim skjáum, lykklaborði og mús. Ákveðið tölvuforrit tengir þessi tæki saman. Það er nokkurs konar sjúkraskrá þannig að öll gögnin fara inn í þessa skrá. Ráðgefandinn fær sendan þráð í tölvupósti og hann skráir sig síðan inn og getur annaðhvort séð ljósmyndir eða

horft á kvikmyndaupptöku. Auðbjörg sagði að notkun tækisins hefði það fram yfir myndsímtöl að heilbrigðisstarfsmaðurinn hefði aðgang að sjúkraskrá. Jafnvel sé hægt að framkvæma ýmsar rannsóknir með Agnesi sem annars þyrfti að gera á sjúkrahúsi eða hjá sérfræðingi fjarri heimabyggð.

Framtíðarsýnin er að jafna aðgengi landsbyggðarinnar að

Framtíðarsýnin er að jafna aðgengi landsbyggðarinnar að sérfræðiþjónustu, auðvelda og auka samskipti starfsfólks innan stofnunar og á milli stofnana, einkum á landsbyggðinni. „Það er mikil ánægja með þjónustuna, en þetta hefði aldrei verið hægt nema fyrir tilstilli íbúa,“ segir Auðbjörg.

sérfræðiþjónustu, auðvelda og auka samskipti starfsfólks innan stofnunar og á milli stofnana, einkum á landsbyggðinni. „Það er mikil ánægja með þjónustuna, en þetta hefði aldrei verið hægt nema fyrir tilstilli íbúa,“ segir Auðbjörg.

Vera: miðlægt vefsvæði fyrir alla landsmenn

Ingi Steinar Ingason, verkefnisstjóri rafrænnar sjúkraskrár hjá Embætti landlæknis, kynnti Veru sem er miðlægt vefsvæði fyrir alla landsmenn. Þar getur fólk fengið aðgang að eigin sjúkraskrá, átt örugg rafræn samskipti við heilbrigðisstarfsmenn og bókað tíma hjá læknum rafrænt. Búið er að innleiða Veru á 13 heilsugæslustöðvum og farið verður í kynningarátak þegar allar helstu heilsugæslustöðvar hafa innleitt Veru.

Vera er svar við aukinni þátttöku almennings í eigin meðferð og kröfu um rafræna þjónustu og upplýsingaaðgengi. Á vefsvæði Veru, heilsuvera.is, er þegar hægt að sjá heimasvæði með áminningum og tilkynningum, lyfseðlalista, lyfjaúttektir og lyfjaendurnýjun, bólusetningarupplýsingar og tímabókanir á heilsugæslu. Notendur geta séð yfirlit yfir lyfseðla og skoðað sögu lyfjaúttektar síðustu þriggja ára. Þá er hægt að nálgast yfirlit yfir bólusetningar notanda, þ.e. hvaða sjúkdómum hefur verið bólusett við og hvaða lyf voru notuð. Hægt er að bóka viðtalstíma á heilsugæslu og fær notandi staðfestingu á bókun í tölvupósti eða með smáskilaboðum. Notendur skrá sig á Veru með rafrænum skilríkjum.